

פנימי

ליוצא למלחמת בית דוד

המשיח

ימות המשיח, עש"ק פרשת תצווה | גיליון עשרים ואחד

דוד מלכות

נ ק ו ד ת מ ל כ ו ת

עדיין אין את הגאולה האמיתית והשלימה בפשטות!...
 ומה נעשה מזה שאני אומר זאת עוד פעם ושוב ושוב ("נאכאמאל און ווידעראמאל"), ואח"כ יחזרו על כך, ויכתבו זאת -
 עדיין את הגאולה האמיתית והשלימה בפועל!...
 ובמילא, מה יוצא מכל הטענות ומענות וכו', בה בשעה, שהקב"ה, כביכול...
 אין מה לדבר בנוגע להקב"ה; הוא אינו זקוק למליצות והמלצות של מישהו, שילמד עליו זכות, הוא יסתדר בעצמו ("ער
 וועט זיך אליין איינקערן")...
 ויהי רצון, שה"הסתדרות" הראשונה ("דער ערשטער איינקער") תהי' - בביאת הגאולה תיכף ומיד ממש, וממילא נחסוך
 מלשאול שאלות, ונחסוך לשאול קושיות, ונחסוך להגיע מסירות נפש בפשטות.....
 משיחת ט' אדר ראשון ה'תשנ"ב - דברי משיח ה'תשנ"ב ח"ג ע' 80

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כידוע משיחות "והחי יתן אל לבו" של המשיח בתשמ"ח שמשמע שם שרצה לדלג כבר על מצב של העלם והסתר ועד שאמר לרבני הבד"צ דקראון הייטס שבירכוהו (בג' אדר תשמ"ח) שיהי רצון שלא יהיה כתית.

אך אין צועקין על העבר. דורשים ממך למעלה עליה לעתיד. לשנות את העתיד ולהביא בחודש אדר ש"כריא מזלי" - שבשם החודש מתבטא הכוונה והיעד שנושא בתוכו א' דר פירוש שה' יתברך אלופו של עולם ידור כאן בעוה"ז באופן של דייר ובגילוי לעיני בשר, ומחודש אדר נכנסים לחודש ניסן שאז זה לא רק נס, זה ניסי ניסים (ב' נוני"ם) ואדרבא כלשון המשיח זה נעשה ניסי ניסים בהנהגה טבעית, חיבור עליונים ותחתונים. ומסירת הרצון אינה כרוכה חלילה בהסתלקות אלא אדרבא מתוך שמחה, מסירות נפש היום היא מתוך שמחה, תראו איך הרבי מלך המשיח שליט"א מחלק את הקונטרס הזה, "קרן עור פני משה" באיזה חיוך ואהבה של רועה לצאן מרעיתו...

אהבת ישראל צריכה להיות נטועה בנו כ"כ חזק שגם אם אנו רואים חסיד שטועה, נקבל אותו באהבה ונדון אותו לכף זכות ללא שום פניות אישיות אלא לקיים את אהבת חינו כפשוטו: בחינם. (וכן מלשון 'חן'. לראות בזולת את ה'חן' והיופי הפנימי והאמיתי שלו)

ונזכה לגאולה נאו ואז יהיה "ואתה תצווה" הקשר של בני" בהקב"ה כפי שהם מושרשים בעצמות.

"ולא יכנף עוד מורך (פי' שלא יתכסה ממך בכנף ולבוש) והיו עיניך רואות את מוריד".

גם בסדרי הישיבה, שכולם רוצים לקום, האם יש אחד שלא רוצה? יש רצונות זרים לא לקום, אני עייף, כואב הראש, כואב הבטן, אז צריך לומר 'סטופ!' אני תמים בתומכי תמימים חייל של מלך המשיח שליט"א! זה לא מתאים לי!

על הבוקר, צריך שינוי מהותי של תקופת הגאולה בעבודת ה' הפרטית והכללית, ואני ישאל את עצמי:

האם המחשבה שלי כרגע מתאימה לזמן שנמצאים בו עתה ימות המשיח?

וע"י ההתבוננות בכל זה יבוא למעשה.

מעשה אחד דיבור אחד מחשבה אחת גרם לו ולעולם כולו ישועה והצלה.

לצאת להפיץ להכריז ללמוד להיבחן להתפלל ובזמן ובסדר הנכון, ואז הרי זה חייל שעושה מלאכתו נאמנה ויכול לומר למשיח שיתגלה מהרה אכ"ר בפניו הק': רבי המלך המשיח שיל"ו "עשיתי שליחותך"!

כשאומרים "ואתה תצווה" זה כבר מעורר את האמונה. אותו פורים קטן - תשנ"ב, עת חילק כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א את המאמר ואתה תצווה מיוסד על מאמרו של הרבי הריי"צ בפורים תרפ"ז - פרז"ת שם קרא-שאג-צעק הרבי הריי"צ מקירות ליבו על מסירות נפש. על הפצת היהדות ברוסיה. מי שיקרא את השיחה מבפנים יקבל רעד ותסמנה שערות ראשו, השיחה הזאת היא גם בעצם שיחה שהובילה למאסרו של הריי"צ 3 חודשים לאחמ"כ בט"ו סיון.

מה הוא צעק שם?

"אמונה!" "ביטחון!" ומתוך זה ועם זה "מסירות נפש" לגמרי.

בקונטרס במאמר ד"ה ואתה תצווה מבאר מלך המשיח שליט"א מגין הכוחות לכך, והרי נמצאים במצב של 'כתית' בזמן הגלות?...

והתשובה היא: שהכוחות לכך ניתנים לנו מאת נשיא הדור. האתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא. ובדורנו הרבי מה"מ שליט"א ששופע בנו אין סוף של אמונה פנימית בהקב"ה.

דוקא בזמן גזירת המן קבלו את התורה בשלימות "קיימו וקבלו", ולא בשעת מ"ת שהיו אז בתכלית הקדושה.

כי דוקא מתוך חושך. ודוקא מתוך כתית. ודוקא במצב של העלם והסתר מתגלה אצל כאו"א היחידה שבנפש.

את יום מאסרו של הרבי הקודם מכנה הרבי שליט"א מלך המשיח בשם: "אתחלתא דגאולה", כי ראו בפועל שלאחר המאסר הייתה הוספה באין ערוך בהפצת היהדות ומעיינות חוצה בלי הגבלה, ז"א: על מה מסתכלים?...על המציאות העכשווית - היינו כחולמים? או שמסתכלים על הנקודה. היעד. התכלית.

מסירות נפש היום, מבאר המשיח, היא מסירת הרצון, כל יהודי לא רוצה ולא יכול להיות נפרד מאלוקות וכפס"ד הרמב"ם לגבי המסרב לתת גט לאשתו "כופין אותו עד שיאמר רוצה אני", כי באמת רצונו של יהודי זהו לקיים את רצון ה' אלא שצריכים לכפות עליו שיגלה זאת גם בחיצוניות.

לכולנו הרצון הוא למשיח, כל ילד יהודי בעולם כולו יודע את הסיסמה של חיילי צבאות ה' שהטביע הרמטכ"ל המשיח שליט"א "אנו רוצים משיח עכשיו", אלא שלפעמים ברצון הזה מתערבים רצונות זרים, שאינם משלו, "ניסיון כפשוטו" כמ"ש נתן ליראך נס להתנוסס, שעניינו של נס הוא הרמה והגבהה, כמו נס כפשוטו שיוצא מן הטבע, זוהי בעצם קריאה לעלות מדריגה, להתקדם, לא להמשיך במצב הקודם, [אך

דעת נ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בנושא:

כל יהודי שליח!

כל יהודי ויהודי!

ענין השליחות - שלוחו של נשיא הדור - שייך לכאו"א מבני הדור, כאו"א מישראל, וכלשון חז"ל (קידושין מב, א): "מה אתם בני ברית אף שלוחכם בני ברית", כלומר, כל מי שהוא "בן ברית" ראוי הוא להיות "שליח".

(התוועדות תשמ"ו ח"א עמ' 351)

הרבי מינה כל יהודי "להתעסק" בשליחות

דורנו - שהוא הדור האחרון לגלות ו(יהי) הדור הראשון לגאולה - הוא הדור שכ"ק מו"ח אדמו"ר עשה את כל אחד מאנשי הדור, אנשים נשים וטף, לשליח להפצת המעיינות חוצה, בתוך הפצת התורה ויהדות בכלל. הוא מינה את כל אחד מאנשי הדור ל"עסקן ציבורי" שאחריותו אינה רק לעצמו אלא גם להפצת יהדות בסביבתו

(ספר השיחות תשמ"ח ח"א עמ' 473)

כל יהודי הוא 'נר להאיר' - בכל מקום שידו מגעת

כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו - "הנשיא הוא הכל", "לב כל קהל ישראל" - הטיל על כאו"א מאנשי הדור שליחות קדושה להיות "נר להאיר", להאיר אחרים, "נר ה' נשמת אדם", דכל אלו הנמצאים בסביבתו (נוסף על בני ביתו כו'), ובכל מקום שידו מגעת, שיאירו ב"נר מצוה ותורה אור", אשר, עי"ז מבטלים את חשכת הגלות ומביאים את אור הגאולה.

(ספר השיחות תשמ"ח ח"ב עמ' 585)

כאו"א צריך להיות 'להוט'

מאחר ושליחות זו היא של הרבי, היו צריכים כולם להיות להוטים אחרי' ולקבל על עצמם את השליחות. אך מפני החושך הכפול ומכופל ישנם כאלו ששוכחים את הרבי, שוכחים את השליחות, והולכים שולל אחרי גופם והחומריות של נפש-הבהמית, ואינם ששים לצאת לשליחות.

(שיחות-קודש תשי"ח עמ' שכז)

ההשתדלות בשליחות - חובתו וזכותו של כאו"א

ישנם יהודים רבים שנמצאים במעמד ומצב של רעב וצמא למזון רוחני, יהדות, תורה ומצוות, עד לפנימיות התורה, כלשון הכתוב "לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דבר ה'", ולכן חובתו וזכותו של כאו"א להשתדל לחפש אחריהם (ובפרט שאין צורך לחפש אחריהם מכיוון שפוגשים אותם בכמה מקומות) ולהאכילם ולהשקותם במזון רוחני - תורה, שנקראת לחם, וכן מים, עד לפנימיות התורה שנמשלה לחלב ולדבש.

(ספר השיחות תשמ"ט ח"א עמ' 51)

אל תחכה שיקראו לך!

ייאמרו הדברים בצורה ברורה: אין לאף אחד להמתין עד שיקראוהו ויורוהו לנסוע למקום פלוני. אלא כיון שידוע, שרצונו של הרבי הוא, שיפיצו חסידות בכל קצוי תבל, עליו לקחת את המפה, ולחפש היכן נמצאת מדינה או עיר שעדיין חסר בה בענין הפצת המעיינות, והוא מוכשר לפעול בה - לבוא, להציע את עצמו ולומר, ישנה "מדינה פלונית שהיא חריבה, והיא שלך, גזור עלי' שתבנה".

(שיחות קודש תשכ"א עמ' 29)

דעת עוליון

הקדושה שלך, קדושת היהודי, אינה בעלת תלות, וכמו כן במקביל, הנחת רוח לקב"ה, וה"דירה בתחתונים" נגרמות מעצם נוכחותך, גם קודם שניגשת לתפילין, לגמרא ואפילו לברית.

הרבי שליט"א מלך המשיח איננו מתפשר, הוא לא מכיל אותך למרות עברך, כי ממתן תורה זה לא משנה. "בחרתנו מכל העמים - בגוף הגשמי". אם אתה נושם, הרבי מחייך.

צא מהצדקת קיומך על ידי הוצאת 100 בכל מבחן. אם אני מאמין בבורא העולם ומנהיגו, עלי לגשת למדידת מעמדי ומצבי עם הנחת יסוד: אם אלקים בחר בבריאתי - אני נצרך, אני תועלת". הגיע הזמן להאמין בעצמך האמיתי.

2 צדדים למטבע. בן אדם המעוניין להיכנס ל'בית שלם', עליו לשלם. כאשר הבן שלך מקפיד על קלה כבחמורה, בדוק אם המעגל החברתי שלו כשורה, כאשר מתארחים 40 איש מידי שבת אצל השליח, יש לעיין אם חינוך ילדיו מצ-ליח, וכן שמא הבריתה מספסל הלימודים היא זו שמהולה, ביציאה היומיומית לפרסום בשו-רת הגאולה..

כאן מגיע הרבי שליט"א ומסובב את זווית ההיבט:

הבן מהדר בכללי ההלכה, השליח מקריב ריגושים עם המשפחה, והתמימים מדירים מנוחה.

"מתוך שלא לשמה בא לשמה" - מחדש כי גם כעת, מאחורי הק-לעים של "שלא לשמה", נמצאת הנשמה.

- כמובן שהעבודה היא פנימית, 'לשמה', אך במהלך ההתבגרות והצמיחה הרוח-נית, אל תוריד רגל מהגז לצורך עבודה פנימית, אל תחכה שהמזרון יקיא אותך ב'התעוררות פנימית' מיד בבוא חסידות בוקר, פשוט הכן שעון מעורר, 'שלא לשמה' כי בתוכה - לשמה היא.

אגב, אם לרגע חשבתם שדברים אלו מאפשרים עצירת הישגים, הרי שהמשך השיחה מדבר בעד עצמו:

"כאשר יהודי מתבונן בכך הרי זה מביא אותו לשמחה גדולה ביותר, שמחה שמשפיעה על כל מעשיו ועל כל דבר שבא איתו במגע..."

לסיכום: כל יהודי עשיר, אם יתבונן ישמח וישיר, וכל העולם לגאולה יכשיר!

יחי אדונינו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

אפילו יהודי כזה שאוחז עדיין בעבודה שלא לשמה - "מתוך שלא לשמה", התוך והפנימיות של ה(עבודה של יהודי אפילו) "שלא לשמה" הוא - "לשמה". ...על אחת כמה וכמה בדורנו זה - הדור האחרון בגלות והדור הראשון בגאולה...

(משיחת ש"פ תרומה תשנ"ב)

הוא המתין חסר סבלנות עד שהגיע תורו. "כבוד הרב, מהי משמעות המושג 'רבי', 'מנהיג', 'נשיא', למה זה כל כך מיוחד?

הרבי שליט"א מלך המשיח (תוכן): רבי הוא חבר טוב.

"חבר טוב?" התפלא, "יש לי מלא כאלה!"

"אם חבריך היו יודעים עליך הכול, הכול ממש, הם היו נשארים בחברתך?" הסביר בשאלה.

"ל..לא", ענה היהודי, מחכה לקבל את הדולר ולהתקדם.

"רבי הוא זה שמכיר את כל קורות חיך וממשיך לאהוב אותך ללא שינוי" סיים הרבי שליט"א מלך המשיח.

הבה ונחקור - האם הרבי שליט"א מלך המשיח מתפשר: "לא נורא, אוהב אותך, איך שאתה?" זו אפ-שרות לפיה ב'אין ברירה', מקב-לים את התוצר ה'פגום' ומשתד-לים למזער נזקים.

ואם נסתכל עלינו בצורה זו: יש לנו פשלות, מעידות בעבודת ה', אך "אין שלימות", לאט ובטוח נק-טין את ההחטאות, ונצבור יותר נקו-דות במערכת היחסים בין אלוקים ואדם.

אין צורך להאריך, כי זוהי חשיבה חיובית על עם ישראל, ומדברי הסנגור. אך לא השיחה הנקובה. לא ה'תרומה'.

בשבת פרשת תרומה תשנ"ב מנפץ הרבי מליובאוויטש מי-תוס:

"אל תאמין בעצמך עד יום מותך" אומרת המשנה בפרקי אבות, ואנו אחריה מציינים - כל עוד לא נפטרת אל תס-תפק בקדושתך המצטברת כי יש לך עוד זמן בו אתה עלול חס ושלום לרדת בממוצע.

לשבור.

"אל תאמין בעצמך" - מי זה 'עצמך'? 'בעצמך' לו אתה קורא 'עצמך' - אל תאמין. ברם נשיא הדור רואה את 'עצמך' האמיתי, את ה'אני שלא הכרת', זה שלא יכול ולא רוצה להיפרד.

/ 'כפיית כלי' על חמץ ביום טוב

פסחים ו, א: אמר רב יהודה אמר רב המוצא חמץ בביתו ביום טוב כופה עליו את הכלי. וברש"י: "דהא לא חזי לטלטולי ואפוקי, ומיהו בבל יראה לא עבר דהא בטליה בליביה מאתמול, כדאמרינן לקמן הבודק צריך שיבטל בלבו, אלא משום שלא ישכח ויאכלנו צריך כפיית כלי".

כלומר, דלשיטת רש"י, מדובר באדם שכבר ביטל את החמץ ולכן מדאורייתא אינו עובר בב"י וב"י, וכפיית הכלי אינה אלא עבור תקנת דרבנן לבדוק כדי שלא יבוא לאוכלו. ואילו תוספות (בכתובות ז. ד"ה 'מתוך') חולקים על רש"י וז"ל: "דאמרינן בפ"ק דפסחים (דף ו. ושם) דכופה עליו כלי ולא שרינן לשורפו. . . אין לומר דאיירי כשביטל, דמכל מקום מדרבנן מצוה לשורפו והוי צורך היום, דבמצוה דרבנן נמי שרינן היכא דאיכא למימר מתוך".

פשט דברי התוספות, כביאור המפרשים, שהסיבה שאי אפשר לשרוף את החמץ בעיצומו של יו"ט היא לא מפני שיש כאן רק בעיה של 'דרבנן', כי לדעת תוס' גם עבור מצוה דרבנן נאמר הכלל של "מתוך שהותרה לצורך [אוכל נפש] הותרה נמי שלא לצורך [אוכל נפש, אלא לצורך מצוה דרבנן]". ולפי זה בדרך הפשט זה תוכן סברת המחלוקת בין רש"י לתוס' האם אומרים את הדין של 'מתוך' גם עבור מצוה דרבנן או לא. לדעת רש"י דין זה נאמר רק על 'דאורייתא', ולכן אם לא ביטל את החמץ ומצאו ביו"ט - יהיה מותר לשורפו (כדברי הר"ן והמהר"ם חלאווה בדעת רש"י), ותוספות סוברים שגם על מצוה דרבנן אמרינן את הכלל של "מתוך שהותרה..." (אלא שכאן יש בעיה צדדית של דיני מוקצה ולכן לפועל אין שורפים, ורק כופין כלי).

בסגנון אחר: המחלוקת בין רש"י לתוספות היא מחלוקת 'בדיני יום טוב' ולפי זה הפיסקא 'אמר רב יהודה אמר רב המוצא חמץ בפסח כופה עליו' היא סוגיה השייכת בעיקר להלכות יום-טוב.

אולם ניתן אולי לבאר את שורש סברת מחלוקתם בעומק יותר. מחלוקתם אינה רק 'בדיני יו"ט', אלא בגדר התקנה של 'בדיקה וביעור' מדרבנן.

[מאמר המוסגר: לכאורה הסברא לשייך את מחלוקת רש"י ותוס' ב'כפיית כלי' לסוגיית 'בדיקה וביעור' ולא רק לסוגיית הבערה ביו"ט ולגדר 'מתוך שהותרה לצורך

הותרה שלא לצורך', יותר מתאימה לשיטת הלימוד של הרבי מלך המשיח שליט"א: בלקו"ש חט"ו (חנוכה ב') מדייק שההלכה האחרונה בהלכות חנוכה בענין נר חנוכה ונר שבת ("נר ביתו"), היא 'הלכה בדיני חנוכה' ולא רק ב'דיני שבת' ומבאר שם בעומק גדול את ה'הלכות חנוכה' שבדבר. ועד"ז בעניננו תוכן המימרא של 'המוצא חמץ בפסח כופה עליו כלי' המובא בסוגיה של דיני בדיקה הוא מתאים ושייך לכללות הסוגיה הדנה ב'בדיני בדיקה וביעור' ולא רק בדיני יו"ט. כמו"כ ניתן לראות יסוד זה מהמבואר בלקו"ש חל"ה (ויחי) במאמר חז"ל 'יעקב אבינו לא מת' שמדייק שם שמכיוון שמאמר זה הוא חלק מתוך מאמרים נוספים בסוגיה שם שהובאו משם של ר"י ור"נ בשם ר"י, הרי מכיוון שהם באו בחדא מחתא בש"ס שם, הרי שיש ביניהם קשר ושייכות, שעוסקים כולם באותו נקודה. עיי"ש. ועד"ז בעניננו שמימרא זו של 'המוצא חמץ בפסח' היא חלק ממימרות שכולם נאמרו בשם 'רב יהודה אמר רב' בדיני בדיקה וביעור. כדלקמן]

נקודת הדברים: יסוד מחלוקת רש"י ותוספות היא האם 'כפיית הכלי' ביום טוב היא חלק מתהליך של תקנת 'בדיקה וביעור' המקורי. כלומר: כשחכמים תיקנו את הבדיקה והביעור, הרי חלק מהתקנה היתה שכשימצאו ביום טוב חמץ תתבצע ה'בדיקה וה'ביעור' חלקית על ידי 'כפיית כלי' עד מוצאי יו"ט שאז יבערו את החמץ לגמרי.

רש"י סבור שזה היתה חלק מהתקנה עצמה. בדיוק כמו שבבדיקת חמץ באור לי"ד, הרי מברכים 'על ביעור חמץ', מחפשים את החמץ ו'מצניעים אותו' (כלשון ההלכה) ורק למחרת מבערים אותו, וזה גופא חלק מצורת התקנה. היינו שהתחלת ה'ביעור' באור לי"ד נעשה על ידי בדיקת והצנעת החמץ. כך גם חלק מהתקנה היתה שכשימצא חמץ ביו"ט, צורת ה'ביעור' תהיה על ידי כפיית כלי, ושלמות ה'ביעור' יהיה במוצאי יו"ט, או שמא כל ה'כפיית כלי' היא אילוץ ולא זו היתה צורת התקנה, וכל ה'כפיית כלי' נעשה רק בגלל דיני יו"ט בלבד - וזו דעת התוספות [הערת המערכת: סברא מעין זו מוצאים אנו בכמה מקומות בלקו"ש מתורת הצפנת-פענח. ולדוגמא - האם דחיית תענית בכורות ליום י"ב ניסן כשער"פ חל בשבת היא חלק מהתקנה של קביעת התענית, היינו שכשקבעו את התענית כבר 'לקחו בחשבון' שלא יוכלו להתענות כשערב פסח יחול בשבת (ועד"ז תענית אסתר) - לקו"ש ח"ז ע' 66 בארוכה ושם דוגמאות נוספות].

ואולי יש לומר באופן נוסף, שמחלוקת זו של רש"י

ותוספות שייכת למחלוקת אחרת בעצם חובת הבדיקה ביו"ט. בשו"ע סימן תל"ה (וברמב"ם פ"ג ה"ה) נפסק "לא בדק בליל י"ד יבדוק ביום י"ד באיזו שעה שיזכור מהיום. לא בדק כל יום י"ד - יבדוק בתוך הפסח". ובמגן אברהם שם (סק"א) כתב על 'יבדוק בתוך הפסח' וז"ל: 'משמע דאפילו ביו"ט עצמו בודק ואעפ"י שביטל גזרינן דלמא אתי למיכל מיניה, ואם נמצא ביו"ט כופה עליו כלי'. וכן מפרש הט"ז וז"ל: 'נראה דאפילו ביו"ט עצמו יבדוק ואע"ג דאין חמץ ידוע, מ"מ הווי כידוע, כיוון דרגיל בו כל השנה, וודאי שנשארו בו חתיכות חמץ והווי כידוע'. משא"כ רבינו מנוח סובר שלא בודקים ביו"ט כלל וז"ל: 'בדקאמר ר' יהודה בתוך המועד שמע מינה, היינו חולו של מועד, וביו"ט עצמו אין לו לבדוק, שהרי איסור טלטול יש בו.

אלא בודק בחולו של מועד בלבד ולא גזרינן ביו"ט דלמא אתי למיכל מיניה'.

ואולי גם מחלוקת זו קשורה לסברות של רש"י ותוספות. האם חלק מתקנת בדיקת חמץ היתה גם על יום-טוב, כדעת המגן-אברהם והט"ז, או כדעת הרבינו מנוח שמלכתחילה לא היתה תקנת הבדיקה לבדוק ביו"ט ואולי זה מדויק בלשונו שכתב "ולא גזרינן ביו"ט דלמא אתי למיכל מיניה", היינו שמלכתחילה לא היתה גזירת ותקנת ה'בדיקה' על יום טוב.

ועדיין יש לעיין.

דעם רבי'ס שפראן

מיהו ליובאוויטשער?

דאס איז די אידן וואס גלויבן אין משיח'ן!
זה היהודים שמאמינים במשיח!

מען רעדט דאך אז דעם עיקר איז המשכה למטה
ממש,

מדברים הרי שהעיקר הוא ההמשכה למטה ממש,

ווי ס'איז פאראן דער סיפור אז דער מגיד האט אמאל
געזאגט דעם אלטן רבי'ן אן ענין וואס ס'איז פארבונדן
מיט גילוי אלי',

כפי שמצוי הסיפור שהמגיד פעם אמר לאדה"ז
עניין שקשור עם גילוי אליהו,

האט דער אלטער רבי געזאגט אז ער וויל אים זעהן.
אז האדה"ז אמר שהוא רוצה לראות אותו.

האט געזאגט דער מגיד: דער ליטוואק...
אז המגיד אמר: הליטוואק...

איז דער ענין פון משיח'ן זאל טאקע אראפקומען
בגילוי,

שהענין של משיח אכן ירד בגלוי,

מען זאל זעהן [-שיראן] בעיני בשר,

עס זאל זיין [-שיהיה] ביאת המשיח בפועל ממש
בגשמיות.

בשעת דער רבי איז ארויס מיט דער קריאה "לאלתר
לגאולה",

בזמן שהרבי [הריי"צ] יצא עם הקריאה "לאלתר
לגאולה",

איז דאס געווען זייער מיט א גרויסן פרסום,
זה היה עם פרסום גדול מאוד,

אז אלע האבן געוואוסט אז דער ליובאוויטשער רבי
רעדט זייער וועגן משיח'ן.

שכולם ידעו שהרבי מליובאוויטש מדבר מאוד על
משיח.

אמאל זיינען געפארן צוויי אידן אין טריין פארביי
דעם סטיישאן וואו מען גייט אראפ צום רבי'נס הויז.
פעם נסעו שני יהודים ברכבת דרך התחנה איפה
שירידים לבית של הרבי.

זאגט איין איד צום צווייטן,
אומר יהודי אחד לשני,

דא וואוינט דער ליובאוויטשער רבי,
כאן גר הרבי מליובאוויטש,

פרעגט אים דער צווייטער איד,
שואל אותו היהודי השני,

וואס זיינען די ליובאוויטשער'ס,
מה הם הליובאוויטשער'ס,

ענטפערט ער אים מיט א פשיטות,
עונה הוא לו בפשיטות,

מהמדורים נכתבים לאור ומתוך הבנת הכותבים בשיחות. ולכן הבוחר יבחר וכפשוט גבהו דרכיו מדרכינו ומחשבותיו ממחשבותינו.

בליקוט כתיבה ועריכת מדור זה השתתפו הרב שמעון ויצהנדלר – רה"י, הרב יוסף יצחק רוך – ר"מ ש"א לעיונא. סייעו בליבון הדברים ב'פלפול תלמידים' – התמימים דביר שי' מנטין, שניאור זלמן שי' פרקש, יידל הכהן שי' קגן.

הננו שמחים להגיש את המדור התשיעי ב'אוצרות'. מדור זה הוא המשך המדורים האחרונים העוסקים בדברי הר"ן היסודיים על סוגיית 'בדיקה וביטול'. המדור הנוכחי מהווה פתיחה לסוגיית ה'הפקר' הארוכה מארץ מידה ויש בה עומק לפנים מעומק. בתורתו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א עצמה יש לה כמה פנים. ועל כן גם ה'הפקר' יתחלק לכמה מדורים בשלב אחר שלב.

כמו שהוזכר בפתיחה למדורים הקודמים חלק מהמדורים נכתבים מתוך השיחות עצמם וחלק

הקדמה:

את סוגיית 'ביטול חמץ מתורת הפקר' בתורתם של הראשונים והאחרונים ועד לפוסקים ראוי לחלק לד' נושאים ושילבים עיקריים ובכך יקל עלינו להבין את פרטי השיטות בזה.

א. הגדרת והוכחת רצונו של מפקיר החמץ אכן להפקירו (במחשבה, בגילוי דעת, באנן סהדי, בדיבור, במעשה).

ב. צורת פעולת מעשה ההפקרה (בינו לבין עצמו, בהוצאה מרשותו).

ג. התוצאה והנפעל מההפקרה ביחס למפקיר (יוצר מציאות חדשה של 'רשות הפקר', משייך את החפץ לאחרים, מנתק את הקנין, מבטל רק את יכולת ההשתמשות).

ד. כיצד ההפקר פועל על איסור 'בל יראה ובל ימצא' (נכנס לגדר 'חמץ של אחרים', מבטל את עצם חלות איסור חמץ מצד 'אינו שלך').

אולם כדי להבין כל אחד משלבים אלו, יש להכיר לכל לראש את סוגיית ההפקר כשלעצמה ללא קשר לסוגיית 'ביטול חמץ', ולאור זה לבדוק

(ריטב"א שבת קכ, ב ד"ה ואומר לאחרים, ר"ן שם ועוד), "מופקר מאליו" - חמץ המונח ברשות הרבים וגלוי לכל (שו"ע אדה"ז סימן תלו ס"כ), "מאליהם הם הפקר" - לגבי פירורי חמץ (שו"ע אדה"ז סימן תלד ס"ו).

3. עיקר דיני וסוגיות הפקר נאמרו בסוג זה - ראה הערה הבאה. ובטעם הדבר - מלבד המבואר בהערה הבאה יש לומר בעומק וסגנון נוסף: חידוש התורה בהפקר - הנלמד כנ"ל בהערה 1 משמיטה או מתנות עניים - הוא בעיקר על היכולת להפקיר חפץ שכבר השתייך קודם להאדם, אך 'הפקר בדרך ממילא' הוא

1. בתוך ב' חלוקות כלליות אלו קיימות עוד כמה חלוקות שיתבארו במדורים הבאים ולכל לראש: מחלוקת ב"ש וב"ה במסכת פאה למקור דיני הפקר - האם נלמדים משמיטה או ממתנות עניים.

2. מקור המושג 'הפקר בדרך ממילא' נמצא בכמה לשונות בראשונים ופוסקים: שו"ע אדה"ז דיני הפקר והשגת גבול ה"ב "מופקרים ועומדים מאליהם" (לגבי נהרות, יערות, ומדברות מששת ימי בראשית), "מופקר מאליו והולך לאיבוד" - ראשונים בדין הצלת אוכל משריפה בשבת דאע"פ שאין מפקירין בשבת שאני הכא "שהוא כמופקר מאליו והולך לאיבוד"

לאיזה סוג של 'הפקר' ניתן לשייך את ביטול החמץ מתורת הפקר.

מתוך הסוגים הקיימים, בולט במיוחד, ואולי גם הראשון מהם הוא 'הפקר מאליו', דבר שמצד עצמו הוא הפקר. בסוג הפקר זה יעסוק המדור הנוכחי.

הפקר מצד המציאות של החפצים עצמם ולא מצד חידוש התורה בדיני קניין.

4. תוכן ויסוד השיחה שם – השייך לעניננו: גדר חפצי הבריאה בעולם לפני שאדם הראשון 'קנה אותם' האם היו קנינו של אדה"ר או שרק מצד זה שהיה 'יחידי בעולם' הרי לא היה לו ממי לגזול, אך הם נשארו בתורת 'מופקרים מאליהם'. עיי"ש. והנה בהערה 48 שם מביא את דברי אדה"ז (נסמנו לעיל הערה 2) ומדייק מדבריו שהמושג 'מופקרים מאליהם' בדברי אדה"ז הוא על חפצים שלא היו מלכתחילה שייכים למישהו, היינו שהדברים מצד החפצא שלהם הם בלי כל הגדרה, משא"כ לאחר שנקנו לאדם הראשון, הרי גם לו יצויר – כמבואר שם – שאדה"ר היה מתייחס מהם ויופקרו, הרי לא יחזרו לגדר של 'מופקרים מאליהם' (כן נראה לבאר

א. בדיני וגדרי הפקר מצינו שתי חלוקות כלליות: הפקר בדרך ממילא² והפקר הנוצר מצד דעת האדם המפקיר³ (לקו"ש חי"ב ע' 6-9 וש"נ⁴, חי"ט ע' 109-111 וש"נ⁵).

את השקו"ט בההערה שם, ויל"ע). א"כ שורש המושג של 'מופקר מאליו' מתייחס להחפץ ופחות להאדם ולכן דעת האדם אינו משנה בו כ"כ, כדלקמן. ויוסבר במדורים הבאים הנפק"מ לגבי הפקרת חמץ לאחר זמנו.

5. תוכן ויסוד השיחה שם – מחדש שיש להבדיל בין שני סוגי חפצים שהאדם מפקירם מצד אי שוויותם: ישנם חפצים שהם בטלים מצד עצמם – מפני אי שוויותם, וישנם כאלו שמצד זה שהאדם אינו מקפיד לכן הם מופקרים. ומחדש שבאופן הא' – ההפקר הוא בהחפצא של הדבר ובאופן הב' ההפקר הוא בהגברא של הדבר. ויתבאר בעז"ה בסעיפים הבאים בארוכה.

כל גליונות 'החייל' בקליק אחד!

HACHIALRASHLATZ@GMIAL.COM

החייל

/ סיפורו של 'תמים'

פרק יז - חלק שני

[מתוך שני החלקים של פרק זה]

צהל"י, רמב"ם 'עבודה' מוסד הרב..., 'שיחות קודש' מכ"ק אדמו"ר מוהריי"צ, ספר חת"ת בלוי, ש"ס קטן, אגרות קודש כרך כ"ג של מלך המשיח שליט"א, שיעורי הגאון הרב [J.B.] סולובייצ'יק ע"ה על מסכת נזיר. וכמה ספרים שלא רק שאסור לקרוא בהם, גם לא להציץ.

לייבוש הביט בספרייה המוזרה ושלף ממנה את ה"שיחות קודש". לאביו יש אותו בבית בקופיר והיה מקריא ממנו בסעודת שבת. "זה ספר ש'פאלע קאהן' הוציא לאור וליקט בו נושאים לפי אל"ף-בי"ת מתוך שיחות מתורגמות מה'פריערדיקע רעבע'. זה ליקוט שיחות שליקט חסיד תמים ו'שייך' לרביים", נהג תמיד להזכיר. שנה שעברה בה' טבת אבא מצא את הספר הזה בהוצאה חדשה עם 'יחי אדוננו', הוא רכש כמה עותקים ונתן אחד במתנה ללייבוש שלו עם הקדשה - "לייבל'ה, דע את אלוקי סבך וסב סבך ועבדם בלבב שלם. אוהבך טאטע". מאותו רגע לייבוש שם וטו על הספר "אבא לא יגיד לי איך להיות חסיד... הוא... בעלעבאס..." השבת בלית ברירה הוא החליט לעבור מכריכה לכריכה על הספר הזה.

הוא דפדף בערכים של האות א': "ארבע אמות של חסידות, אמת, אמת ואמונה, על דרך האמת, אנשי צבא... אמת" ופתח בערך 'אנשי צבא':

"אנו אנשי חיל... צריכים להתנהג כמו אנשי חיל... אצל אנשי חיל בשביל כל דבר קטן אם לא מתנהג כדבעי מקבל עונש קשה... אם רואים אותו בלי בגדי צבא יורים בו...". לייבוש הביט על לבושיו של יוסי זר והרהר "אז לפי הפריערדיקער רבי צריך לתת ליוסי זר כדור בראש... תמים לבוש בליל שבת בחולצת טריקו לבנה ומכנסי חאקי... זה לא תמים". לייבוש המשיך לדפדף והציץ בערך 'אמת':

"תמורת אמת משלמים ביוקר... עבור אמת ברוחניות משלמים מחיר מאד מאד גדול...". "למה יש טענות

"אה, אז גם אתה מסוכסך עם ההורים... מה אבא שלך רוצה, שתהיה כמו דביר נגבי?... חחח... מה רע לו בכך. גם אמא שלי תמיד אמרה לי למה אני לא כמו חבר מהכיתה מענדי פלדמן... בסוף מענדי פלדמן הזה 'עולה על מדים' ואני עדיין תקוע ב'עיבל'... כל ההורים אותו דבר. לא מאמינים בילדים שלהם".

ליל שבת קודש. מוצב צבאי אי שם בשומרון. 10 בלילה.

יוסי זר מדבר בשטף. לייבוש קופרמן שותק ומהרהר בחצי-דחיה.

שקט עצום בכל האזור. רק שניהם משוחחים בכל המרחב השקט הזה. במבנה נמצאים עמם דויד סגל וחיילי צה"ל: שניאור חב"דניק לשעבר ובעתיד, מיקי מרמת גן, ואוריה דתי לאומי 'חזק' חניך ישיבת ההסדר הר-ברכה.

במקום ישנם רק שני חדרים ולידם מגדל תצפית. המגדל מאויש 24 שעות על ידי החיילים במשמרות. עכשיו מיקי ודויד סגל ישנים בחדר הפנימי, יוסי זר ולייבוש יושבים בחדר החיצון ואוריה מאייש את המגדל.

בחוף קור אימים. אין לאן לברוח.

מדף ספרים מוזנח מחובר לקיר עם ספרים שנשכחים על ידי החיילים השונים המאיישים את המקום בתחלופה די גבוהה.

כמה עיתוני 'שיחת הגאולה' ישנים-ישנים, "הלב והמעייין - סיפורי ר' נחמן", "לקוטי מוהר"ן", "כתבי עמנואל וליקובסקי - עולמות מתנגשים", "כתבי עמנואל וליקובסקי - ארץ רעשה", תנ"ך 'קורן-

מהוקצעים בטון לוחמני:

"מבחינה סטטיסטית כאשר 380,000 תושבים גרים ברדיוס של חמשה עשר קילומטרים סביב 7 קילומטרים בהם מתגוררים 2400 נפש, הרי אחת לעשרה ימים שזה 240 שעות, לאדם שגדל מינקותו על שטיפת מח של שנאת יהודים, יכול להיות לו לפחות שלשה פעמים ביום מחשבה לדקור, תכפיל זאת בחמשים אלף אנשים כאשר אתה מוריד את הילדים והמבוגרים, הרי שזה בעצם יוצא שכל אחד מה-2400 מתיישבים כאן, נמצאים בעמדת סיכון אחד ל-240 להידקר. אבל מבחינה סטטיסטית על יותר משבעים וחמש אחוז מהמקרים אנו מגיעים ראשונים, כי כשתיקח בחשבון שיש כאן כעשרים פלוגות כל אחת בת עשרה חיילים ומלבד זאת התצפיות של צה"ל מההרים מסביב, זה מוריד את הסיכון בשבעים וחמש אחוז, כך שנשאר

רק 25 אחוזי סיכון. וגם לגבם, בעצם התודעה של ערביי הסביבה שיש כאן חיילים, הרי המוטיב הפסיכולוגי פועל על כארבע עשרה אחוז מהאנשים כך שתוריד מ-25 אחוז עוד 14 אחוז יוצא שבעצם הסיכון הוא 11 אחוז בלבד. עכשיו עובדתית מתוך הסטטיסטיקה של עשר השנים האחרונות, הפיגועים הצליחו רק בארבע אחוז, אז ההתרעות הם בסך הכל סביב שבע אחוזי סיכון, ועל אותו שבעה אחוזים אנו מקפיצים את המערכת, כדי לצמצם זאת לשלשה אחוזי סיכון..."

לייבוש הביט בו בבעתה. "הוא מטורף או מטומטם? מה זה כל החישובים האלה..." אך שניאור המשיך "אני יודע מה 'תמים' כמוך חושב עלי... כבר בישיבה קטנה לעגו לי המשפיעים. אך אתם התמימים במקום לפתוח את הראש ולבדוק כל דבר לעומק, אתם ממשיכים לצטט 'מאמרים' ומשפטים מספרים קדושים... למדתי סטטיסטיקה כבר בשיעור ג' בישיבה קטנה ואז הבנתי שאפשר לצפות כל דבר מראש. כל המדע וכל הרפואה ואפילו הפסיכולוגיה מבוססים על סטטיסטיקות. גם בבחורים שנשלחים על ידי משפיעים למטפלים הכל מבוסס על סטטיסטיקות..."

לייבוש השתתק. הוא ניסה לדמיין את שניאור

[רק] על חסידים?... על הרמב"ן יכולים להיות יותר טענות. ברמב"ן שגור הביטוי 'ועל דרך האמת', הגם שמביא קודם דרשה מרבתינו... אמת הרי היא היפוך השקר, לימוד נגלה לבד נותן מקום גם לשקר... 'אמת ואמונה': אמת ואמונה אינם גילויים, אמת ואמונה הם עצמיים... עצמות הנשמה".

לרגע עבר בו הרהור "זה לא מידי חריף? הכל תובעני ואמת שבאמת. זה שייך גם היום?" הוא שוב הביט על עצמו, על יוסי זר וכמעט פסק "זה הדור השישי..." אך, הוא עצר את המחשבה הזו. "לא! זה מה שדביר נגבי כל הזמן אומר! אבל..."

העייפות התגברה עליו והוא נמנם על הספה הצרה. לפתע הוא התעורר בפתאומיות לקול אזעקה מחרישת אוזניים עולה ויורדת! ברמקול הפנימי הכריז מאן דהו:

"תהליך סגירת שערים... נחש אדום... נחש אדום". הוא קפץ בבהלה ונכנס לחדר השני, אך מלבד דויד סגל שישן כמת, איש לא היה שם. הוא ניסה לטלטל את דויד "מה זה? מה קורה? איפה כולם..." אך דויד הגיב בקרירות "ארץ ישראל המקום הבטוח ביותר... על הגב של משיח. תן לי לישון".

הצלצול מחריש האוזניים המשיך ללא הפוגה. בראשו עלו מחשבות ודמיונות מבעיתים, "אולי היה... אולי... איפה כולם?" הוא הביט בדויד וניסה לחשוב "מה, יש לו בטחון גמור בה, או שזה רק הפקרות..."

כעבור כמה דקות הצלצול מחריש-האוזניים פסק. הזמן נדמה לו כנצח, עד אשר דלת המוצב נפתחה וכל החבורה נכנסה בחזרה. "איפה הייתם?"

"תצפתנו מהמגדל, הייתה התרעת חדירה ליישוב הסמוך, חסדי שמים וזו היתה התרעת שווא", אמר אוריה ההסדרניק בהתלהבות-תמה.

"לא צריך להטריד את השמים כדי לדעת שזו התרעת שווא. הסטטיסטיקה שוב ניצחה את הפאניקה", הגיב שניאור במין קור-רוח מאופק-מנותק.

לייבוש הביט בפניו וניסה להבין למה הוא חותר. שניאור הרגיש בכך והחל בשטף להרצות משפטים

במנהרת הזמן בישיבה קטנה עם עיניים של 'תמים', כיפה שחורה וחולצה בהירה לומד 'דרך מצוותיך' או מנגן בהתוועדות, אך משום מה רק דמותו של דביר נגבי עמדה מול עיניו... אולי כך הוא היה נראה... נער אמיתי ו'תמים' שמחפש אמת. ורק אמת...

"הוא סתם משוגע", פטר לייבוש את הבעיה לעצמו. הוא שוב הביט בתנועותיו ובמבטו של שניאור ונזכר באימרה של אמא "המחלה הכי קשה שיש בעולם היא מחלה שהחולה לא מרגיש אותה ואין בה כל כאב. מהי? שיגעון! משוגעים לא סובלים מכאב... אפילו טוב להם. אל תתעסק עם משוגעים..."

אך דווקא אוריה ה'הסדר'ניק' הגיב ברהיטות "שניאור, אתה מבין את האבסורד שבדבריך? אנו חייבים להגיע למסקנה מדעית טהורה מתוך ארבעת האחוזהים החסרים לך בסטיקה כי יש כאן גם איזה כוח עליון כמו שהמדע קורא לזה. אנו יודעים את דבריו של המתמטיקאי, האסטרונום, עמנואל וליקובסקי שכבר כתב בספרו 'עולמות מתנגשים' כי סטטיסטיקה תהיה נכונה רק אם יוכיחו אותה במאה אחוז. ברגע שארבע אחוזים בסטטיסטיקה חסרים, אין לה כל ערך. ארבעת האחוזים הללו הם יד ה'. כשאני אומר 'חסדי שמים' אני מתכוון לארבעת האחוזים החסרים במשוואה המתמטית שלך. לכן אותנו מחנכים להתגייס לצה"ל עבור תשעים ושש האחוזים הטבעיים. אנו לא כמו החרדים שסומכים רק על ארבעת האחוזים של חסדי שמים..."

"רגע רגע רגע... תרגע לפני שאתה מדבר על תלמידי ישיבה, אתה רוצה לומר לי שמי שלא מתגייס ומאמין בה' גם בתשעים ושש אחוז הוא לא דתי?... אתה יודע מה? הקדוש-ברוך-הוא שלך שווה רק ארבע אחוזים..."

היה זה יוסי זר שהגיב בזעם...

לייבוש עמד משתומם "יוסי זר?... ממתי דווקא הוא מגן על תלמידי ישיבות שלא מתגייסים?", הרהר לייבוש בתדהמה, אך מיד הרגיע את עצמו "יוסי סתם חובב אקשן, בישיבה הוא אומר הפוך..."

בליל המחשבות חדרו למוחו והוא ניסה להרגיע את עצמו. "מצד אחד צריך צה"ל, כמו שצריכים רופאים ואפילו פסיכולוגים, אך? יש ריבוננו של עולם, וחסידות מלמדת אותנו שהכל אלוקות, אז צה"ל זה ידא אריכתא, כגרזן ביד החוצב של הקב"ה."

המוצב אט-אט חזר לשגרה, ולייבוש חזר לספה בחדרון. ספר ה'שיחות קודש' היה פתוח באות ב' - "ביטחון והפקרות":

"ביטחון והפקרות - הגם שבמהותם הם משונים אך בהכפועל שלהם הם משתווים... בבטחון חושב על העתיד... בהפקרות אינו חושב על העתיד... בטחון והפקרות משתווים גם בהמסירות נפש שלהם!"] הפקרות ובטחון דומים. ההבנה מההבדלים העיקריים בין בטחון להפקרות צריכה הסברים מסוימים וראיות מוכיחות..."

לייבוש שכב בספה והרהר בנמנום מבולבל: "אז להיות 'תמים' לגמרי בלי נתינת מקום לכל הסטטיסטיקות של שניאור זה בטחון או הפקרות? לישון כמו דויד סגל בעת האזעקה? להיות לפתע 'קיצוני' כמו יוסי זר...". בליל הרהורים תקפו אותו.

היה נדמה לו שהוא שומע את יוסי זר ואוריה מתווכחים. הוא פקח עיניים וגילה:

השעה שבע בבוקר. יום שבת קודש.

אוריה יושב בפנית החדר ליד שולחן ולומד בספרים הפתוחים על השולחן ויוסי זר יושב על המיטה בפיג'מה.

לייבוש נטל את ידיו, והתקרב לשולחן, הוא ניסה להציץ מה אוריה לומד. על השולחן עמד החת"ת הקרוע מהארון ועוד שני ספרים שהיו פתוחים. "גם אצלכם לומדים חסידות לפני התפילה?", שאל בנימוס-מסוקרן.

אוריה חייך מין חיוך יהיר-מתנשא-צדקני והגיב: "כן. גם חסידות..." "ומה עוד?", שאל לייבוש במין חוסר-ענין.

אך אוריה היה כבר 'קרבי': "אצלכם החבדניקים לימוד החסידות הוא חלק ממסורת, אתם לומדים רק ספרים שקבעו עבורכם. אך אצלנו ללימוד לפני התפילה יש מטרה שכתובה בשולחן ערוך, פשוט מאד 'דע לפני מי אתה עומד', אצלנו למשל לומדים לפני התפילה לא רק תניא, אלא אפילו את כתביו של 'עמנואל וליקובסקי'..."

"מי זה וליקובסקי? אחד הרבנים של המזרחי?" שאל לייבוש.

"לייבוש, חבל לך לפתוח את השיחה מחדש, אני כבר משש בבוקר כאן..." התערב יוסי זר.

אך אוריה לא נכנע. "אצלנו בישיבה בהר-ברכה לומדים לפני התפילה על האבסולוטיות של הבורא כדי להתפלל למישהו שאנו לא רק מאמינים בו, אלא יודעים בוודאות שהוא קיים גם לפי חוקי המדע..." "אז מה אתם לומדים? שער היחוד והאמונה

בתניא? "... הסתקרן לייבוש.

היעד היה: לנצח את אוריה בויכוח!

"אתה יודע מה הבעיה שלכם... הגיב יוסי בזלזול בוטה, "בעצם אין לכם רבי, אין לכם מצפן, אז אתם מגששים למצוא מה שיעזור לכם... להשוות איזה מדען רוסי לתניא והיום יום? השתגעתם לגמרי... מה חסר לכם בתורה?".

אוריה השתתק מהבוטות, אך המשיך "אבל גם הרבי למד מדע... הייתי בכנס י"ט כסלו בבנייני-האומה ואחד המרצים סיפר לנו על התארים של הרבי... את זה אתה לא אומר...".

לייבוש התרתח. וחשב לעצמו

"ידעתי תמיד שכל הבנייני-

האומה הזה, זה לא

חב"ד"... הוא רצה

להגיב במשל המופיע

ב'שיחות קודש' על

הפרה שחושבת

שבעלת-הבית

דומה לה רק

בשינויים קלים

'היא אוכלת

ואני אוכלת,

היא מגדלת

את ילדיה ואני

מגדלת, אלא

מה ההבדל?

היא הולכת על

שתיים ואני על

ארבע. נו בשביל

הבדל כה זעיר

יש באמת הבדל

בינינו..." אך הוא

שתק והסתפק בכך שבו

לאוריה בליבו, אולם יוסי זר

התפרץ:

"אתה משווה את עצמך לצדיק

הדור? הרבי הוא כמו הסנהדרין

שיועד את כל החכמות. הרבי

מחזיר את המדענים בתשובה כשהוא מדבר בשפה

שלהם...". יוסי הביט בלייבוש ופלט בכעס: "עכשיו

אני מבין למה הצבא מסוכן לבחורי ישיבה, לא

כל כך בגלל החילוניות שבו, אלא בגלל החבר'ה

ההסדרניקים כמו אוריה, פוסחים על שני

הסעיפים...".

זהו. אוריה נפגע. הוא סגר את הספרים, נעמד,

"הר"מ שלנו בהר-ברכה המליץ לנו ללמוד לפני התפילה מתוך כתביו של ההוגה הגדול עמנואל וליקובסקי. הוא היה מדען רוסי יהודי שהוכיח מדעית שהיה מתן תורה והסביר את כל מכות מצרים על פי אירועים פיזיקליים שהתרחשו באותה תקופה!"

אוריה התלהב והחל לדבר בשטף כשהוא מחזיק את הספר 'עולמות מתנגשים':

"אתה קולט? מדען רוסי גילה כי

בתקופת יציאת מצרים נכנס

לחלל כוכב נוגה חדש, ויצר

שינויי טבע שהפכו את

היאור לאדום, שבקעו

את ים סוף, ואפילו

עצרו את השמש

בגבעון למשך

יממה שלימה!".

אוריה לקח את

הספר והחל

להתנדנד

בהתלהבות

כשהוא

מקריא בפניו

הנדהמות של

לייבוש קטעים

שלמים. לרגע

הוא עצר, הביט

בשניהם ואמר

"אצלכם לומדים

'היום יום', אז אצלנו

קוראים כל יום קטע

מעמנואל וליקובסקי..."

הוא שב והביט בשניהם, עצר

את שטף דיבורו ותיקן "אנו גם

לומדים את שיעורי החת"ת ואת

ה'היום יום' וגם את עמנואל

וליקובסקי... אנחנו החבדניקים

האמיתיים - - -".

"מה בעצם אפשר לענות לאחד כזה", הרחרר לייבוש,

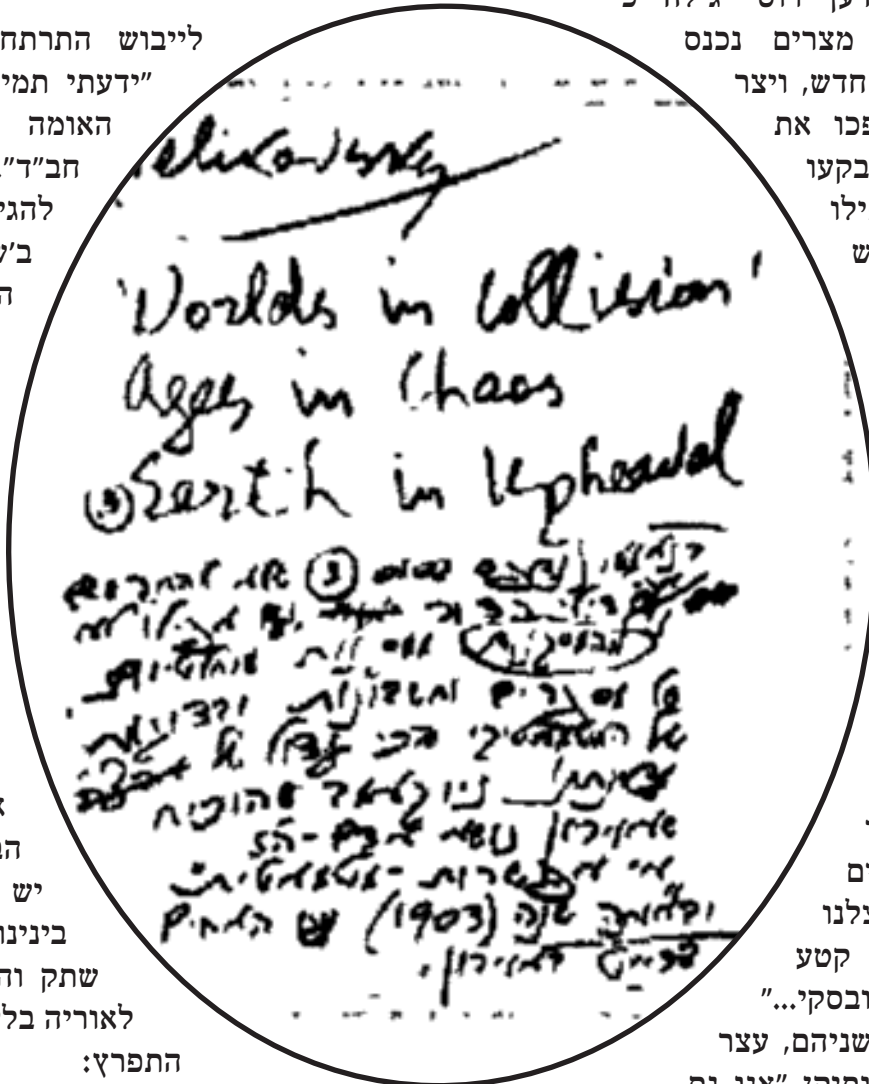
הוא ניגש לכיור לשטוף פנים ולהתחיל את היום.

הוא כבר החליט כי היות ובהשגחה פרטית הם

כאן, יסיים את קריאת כל ה'שיחות קודש' של הרבי

הריי"צ, ילמד חסידות ויתפלל במתינות שחרית

ומוסף. אך כנראה ליוסי זר היו תוכניות אחרות.

כשלייבוש נכנס למגדל הפיקוח הוא השתומם מהבלגן "חשבתי שרק בשיבות יש חדרים מבולגנים..." החדר כולו היה עטוף בכל סוגי הסטיקרים שמאלנים, ימניים, בדיחות ושטויות. במרכז החדר היו כמו ברצף דבוקים סטיקרים על משית - 'תחשוב טוב יהיה טוב' עם יחי אדוננו,

נשאר בצלחות...

מאותה תקופה המשפיע של שיעור ב' לקח אותי כפרוייקט ובכל התוועדות החל לכנות אותי 'אפיקורס', 'מומר להכעיס'... אני... אני כן רצייתי לשמור מצוות... רצייתי להוכיח שהיה מתן תורה ואיך עם ישראל הוא נצחי..."

לייבוש שם לב כי שניאור מתאפק בכל כוחו מלבטא רגשות, אך הסכר עמד להתפרץ...

"לרוב הישיבות גדולות לא הכניסו אותי... בחורים אמרו שאני תמהוני ואפיקורס... אפילו הצוות... רק איש אחד היה יושב איתי הרבה. אני לא יודע אם אתה מכיר אותו. זה המשפיע ר' חיים בער... ר' חיים בער מהשיכון..."

זו היתה הפעם הראשונה בשיחה שליבוש נדלק והוא הגיב בהתלהבות "כן... כן... זה המשפיע של אבא... הוא חסיד אמת, פיקח שבפיקחים..."

"ר' חיים בער הקריא לי שיחה מהרבי הריי"צ שלאמת יש מחיר כבד... מחיר כבד ברוחניות... כי כשאלוקים רצה לברוא את העולם 'אמת אמר אל יברא'! אז מי שמחפש את האמת העולם נלחם בו..."

"כן! תראה איזו השגחה פרטית... איזו סטטיסטיקה אלוקית...", הגיב לייבוש בהתלהבות, "בדיוק הלילה כאן במוצב קראתי את השיחה הזו של הרבי הריי"צ, הנה כאן בספר שאני עכשיו מחזיק ביד!" לייבוש פתח לשניאור את העמוד בספר, אך שניאור עוד היה צריך לפרוק. הוא כנראה כבר הרבה זמן לא פגש משהו שמצא בו בר-שיחה.

"חיים בער אמר לי שלכולם יש את אותה איכות של נסיונות וקשיים, אלא שכל אחד יש לו זאת לפי הצבע והמקום בו הוא נולד... הוא הסביר לי שכאשר הוא היה ברוסיה גם הוא נאלץ ללמוד מתמטיקה תקופה מסויימת, הוא למד אצל מורה שהסביר לו כי כל ההבדל בין מדע אמת למדע שקר הוא 'חוט השערה'. כשהוא גדל הוא הבין כי חוט השערה הזה היא אותה 'טיפה אחת' שנכנסה לפיו של בן המלך החולה מהאבן השחוקה שהיתה בכתר המלך... הטיפה האחת הזו היתה - האמת עצמה... את האמת הזו אני מחפש..."

שניאור כבר לא שלט ברגשותיו, הוא דיבר בהתרגשות. "אתה פוגש את ר' חיים בער...? תספר לו עלי... תגיד לו שאני מאד אוהב אותו... אפילו יש לי במכשיר הנייד תמונה שלו... דבר אחד לא שמעתי בקולו. הוא אמר לי שכל יום אני יכתוב

מכתב לרבי ויספר לו כל מה שעובר עלי... הוא הסביר לי שהרבי זו אותה 'נקודה' [את המושג 'נקודה' אמר בהגייה ליובאוויטשאית טהורה], אותה 'טיפה אחת', המבדילה בין אמת לשקר... אבל אני למדתי בישיבות ששם אמרו שכבר אין רבי, יש רק את החסידות של הרבי... לא ספגתי זאת בישיבה קטנה... אז כבר לא יכולתי לחיות עם ה'נקודה' הזו..."

כשלייבוש ירד ממגדל הפיקוח השעה היתה כבר כמעט חצות!...

הוא נכנס לחדרונים וראה את כולם ישובים ביחד ואוכלים סעודת שבת... משום מה איזו נהרה עילאית אפפה אותו. הבלבול שחש אתמול מול אוריה, שניאור ויוסי זר התמססם כלא היה. אולי זו הייתה העייפות, אולי הקור, אולי הרעב ואולי גילוי הלב המרגש של שניאור במגדל הפיקוח. נדמה היה לו כי הוא לא רואה את אוריה ההסדרניק המקובע-מרובע, לא את מיקי הרמת-גני הנהנתן, לא את יוסי זר הפושטק ולא דויד סגל המוקצן. כולם נשמות מחפשות... המבדיל ביניהם הוא רק פסיק אחד ויחיד שלא נקלט במשקפיים רגילות. נקודה פנימית אחת ויחידה. כולם עוברים אותם דברים... אך מי שיש לו רבי גם כשיעבור מה שיעבור יחזור לאותה נקודה מעבר לסטטיסטיקות של שניאור ולתיאוריות של וליקובסקי... "אפילו ר' חיים בער אמר לשניאור שהוא גם עובר דברים כמוהו, רק בצורה אחרת..." הרהר לייבוש בעייפות מטושטשת.

"לייבוש זה נראה שנחתת מהירח... אתה חיוור והזוי" אמר יוסי זר... "אתה יודע שאפילו דויד סגל כבר התפלל לראשונה בחייו שחרית ומוסף!... עשינו קידוש על ליקר שזיפים שמצאנו כאן...". "אני צריך להתפלל...", הגיב לייבוש, "תמשיכו להתוועד אני יספיק עד השקיעה..."

הוא לקח לידי את ספר החת"ת הבלוי שהיה במדף הספרייה המוזרה שבחדר כדי לומר את התניא היומי מתוכו, אך כאילו במין סטטיסטיקה אלוקית מדוייקת עשרים ותשעה הפרקים הראשונים היו קרועים. התניא התחיל שם בפרק ל'. בלית ברירה הוא החל ללמוד משם. המילים רקדו מול עיניו. היה נדמה לו בבירור ממש כי האלטער רבי בעצמו דרך הרבי מלך המשיח שליט"א עומד ומקריא לו מה שהוא עובר עכשיו ממש:

"עוד זאת ישים אל לבו לקיים מאמר רז"ל והוי שפל רוח בפני כל האדם... והיינו על פי מאמר רז"ל אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו. כי מקומו גורם

בסטיסטיקה אלוקית בגלל התוועדות של ר' יודל שניגן את ה'אל אדון' עבור יוסי זר והנה הניגון ממשיך להדהד בהרי השומרון, אי שם במוצב צבאי נידח מחזיר עוד איזה 'הלל זלטופולסקי' בדמות שניאור למקור חוצבו... "העיקר להיות 'דעם רבינ'ס א מענטש', 'אנשי משה' דההדו באוזניו תוך כדי ניגונו של שניאור קריאותיו של ר' יודל מליל שישי. להיות 'דעם רבינ'ס א מענטש' זהו אותו 'חוט השערה' המבדיל בין אמת לשקר, בין בחור חסידי לבחור רחובי, בין בטחון להפקרות, בין סטיסטיקה להשגחה פרטית, בין מדע של טבע לחכמה בינה ודעת של מעל הטבע.

*

שבת קודש. 2 בצהריים.

לייבוש סיים את התפילה. הוא נכנס פנימה לעשות קידוש. המתוועד הראשי:

דוידי סגל - - -

הנושא: הרבי מלך המשיח שליט"א!

זה התחיל כאשר אוריה ההסדרניק חזר לצטט קטעים מעמנואל וליקובסקי ויוסי זר החל להתקיפו בבוטות. "אתה קולט שהוא בסך הכל אפיקורס, רק יותר אינטלגנטי..." אמר יוסי זר, "להגיד שהניסים של יציאת מצרים הם טבע... אצלכם שם בהר-ברכה שם אלוקים זה כנראה השיא, תבוא לתומכי תמימים בעיבל תכיר את שם הוי"ה ועצמות..."

דוידי סגל במין סקרנות סתמית נטל את אחד הספרים ועלעל בקורות חייו של וליקובסקי ולפתע פלט:

"אתם קולטים? מתי ההזוי הזה כתב את ספריו על שמש בגבעון דום? שימו לב! כתוב כאן במבוא: "בין השנים תש"י לתשי"ב חיבר וליקובסקי את יצירותיו המהפכניות שגילו כי המדע מאשר את כל סיפור הבריאה וכל סיפורי התנ"ך ובמיוחד את האירוע החד פעמי של 'שמש בגבעון דום'!"

"אתם מבינים? זה הכל מעלייתו של הרבי מלך המשיח שליט"א על כס הנשיאות! ממש כמו ההערה המפורסמת בדבר מלכות משפטים נ"ב!"

דוידי סגל נכנס לקריזה. נעמד, תפס את אוריה

לו לחטוא ... והלכך צריך כל אדם לפי מה שהוא מקומו ומדרגתו בעבודת ה' לשקול ולבחון בעצמו אם הוא עובד ה' בערך ובחינת מלחמה עצומה כזו ונסיון כזה בבחי' ועשה טוב כגון בעבודת התפלה בכוונה לשפוך נפשו לפני ה' בכל כחו ממש... ואפילו בבחינת סור מרע יכול כל איש משכיל למצוא בנפשו שאינו סר לגמרי מהרע בכל מכל כל במקום שצריך למלחמה עצומה כערך הנ"ל ואפילו פחות מערך הנ"ל כגון להפסיק באמצע שיחה נאה או סיפור בגנות חבירו ואפי' גנאי קטן וקל מאד".

לייבוש התחיל להתפלל. לראשונה מזה שנים כל מילה בתפילה האירה לו. את ה"הריני מקבל עלי" הוא אמר במין הרגש פנימי. כן 'כמוך'... מקומו גורם לו... יוסי זר.. שניאור... כולם אותו דבר... ממש! ההבדל הוא רק כמה אתה עובד לגלות את ה'נקודה'.

הוא כבר היה לקראת 'יוצר אור' כאשר הוא הבחין כי שניאור ירד ממגדל הפיקוח והצטרף להתוועדות.

שניאור הביט בלייבוש ופלט "ככה מתפללים לייבוש?... אוריה אתה יודע איך חבדניק מתפלל בשבת?... למדתי תקופה קצרה בישיבה שראש הישיבה בשבתות היה לו ניגון מרגש לקטע התפילה 'אל אדון'... אני זוכר שכבחור צעיר בכיתי כששמעתי אותו... לפעמים גם היום אני מנגן את הניגון הזה".

שניאור הביט על לייבוש, עצם את עיניו ומול עיניו הנדהמות של אוריה הוא החל לנגן את הניגון של ר' זלמן זלטפולסקי - - -

והנה כשהגיע ל'חסד ורחמים מלא כבוד' שניאור הסטיסטיקאי החל... לבכות. בקול... בלי מעצורים... - - -

"חסד ורחמים מלא כבוד"...

לייבוש... פקח את עיניו... וראה מחזה שלא ראה עד כה.

יוסי זר ישב ליד השולחן, ראשו מוחזק בזרועותיו והוא דומע, מולו יושב מיקי ומביט בתדהמה בשניאור, ואוריה עוצם עיניו ומתנדנד בדביקות - - -

כן! הכל אלוקות! הכל ממש! הם הגיעו לכאן

ושאג:

"כן, מה יש לך איתו?" שאל דוידי בסקרנות. "זה סיפור ארוך... הוא כמעט החזיר את אח שלי בתשובה כשגרנו בכרמים..."

"אחייך זה 'חגי'?"... "שאל דוידי בחצי התלהבות "כן, כן" חגי... איך אתה מכיר את אחי?...". מיקי יצא מהאפסיות שלו והתיישב ליד השולחן "לדביר יש אויב אחד בחיים שמפריע לו וזה אחייך חגי... הוא ה'אנטי' של דביר... הוא מפחד ממנו מאד... אתה יודע?...".

"דביר מפחד מחגי?... הצחקת אותי. החדר של אחי חגי מלא ספרים של משיח שדביר שלח לו... הוא שומר את כל המכתבים של דביר בקלסר וקורא בהם כמעט כל שבוע... ההורים שלי מאד חוששים שהוא יהיה דתי עוד לפני שיסיים את הצבא..." - - -

לייבוש הקשיב בחצי אוזן לשיחה. תיכף כבר שקיעה. הוא רוצה לסיים את ה'שיחות קודש'. עיניו ריצדו על הקטע האחרון בספר, שם באות ת', בקטע האחרון-אחרון החותם את הספר נאמר:

"תמים... כל תמים יכול לפעול ישוב גדול, אבל יש בזה שתי מניעות... שמטעים את עצמם, שואלים מי אני, הגם שזה אמת - אבל זה שלא במקומו... השואל הוא ה'דער קלוגינקער'... הוא שקרן בעל גוונים... הוא צוחק, הוא בוכה, הצחוק הוא שקר, הבכי הוא שקר... אבל לא צריך להתפעל... כשחייל הולך בפאראד, הולך עם ילקוט, אע"פ שהוא במקום סכנה, הולך בשמחה... הולך במסירות נפש... וזה עושה אותו למנצח - - -

המשך יבוא...

"אוריה, העיקר זה 'משפטים נ"ב' לכבוש את השכל עם נ"ב'. מה שבאמת צריך לעשות כאן כדי להגן על התושבים זה לתלות דגל משיח על מוט גבוה מעל המגדל שיראו אותו בכל הכפרים הערביים מסביב... יאללה שניאור... צא מהשטויות שלך... בוא תעזור לנו להדגיל את האיזור" - - -

"יאללה, בכיף, מה שתגיד..." הגיב שניאור ברוגע.

במשך שעה ארוכה דוידי סגל ישב ותיאר בפניהם את המסע שלו לברלין ותליית דגל משיח בגג הבנין בשכונה הניאו-נאצית. אוריה ישב עם פה פעור. "אתה יודע מה? אתם עושים פעילויות צבאיות לא פחות מסוכנות מהמסתערים של צה"ל", הגיב אוריה בהערצה כמעט גלויה.

"ההבדל בין צה"ל לצבא המשיח הוא אחד", אמר דוידי לאוריה, "מה?", שאל אוריה. "האמת עצמה!... זה דגל משיח!".

שניאור כבר ישב לגמרי ליד השולחן כמתוועד וותיק ורגיל ולא חסך גילויי-לב. "אני חייב לספר לכם כי כשהייתי בישיבה קטנה מאד רציתי להיות משיחיסט, אהבתי את הדוגריות הזו של האמת... לא לשים חשבון על אף אחד... אך אמא שלי פחדה שאני יתקלקל..."

"עוד פעם האמהות האלו..." צחק יוסי זר. "אמא שלי רוצה שאני יהיה כמו מענדי פלדמן ואבא של לייבוש רוצה שהוא יהיה כמו דביר נגבי..."

"אמרת דביר נגבי?"... התעורר מיקי מעיתון הספורט שלו.

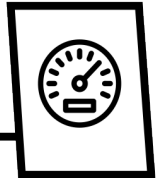
"כן דביר נגבי מהישיבה שלנו בעיבל"..." ענה יוסי.

"רגע... הוא בחור יתום בלונדיני רזה?... מהישוב כרמים?...".

לזכות משפיענו היקר

הרה"ת הרה"ח זלמן ניסן פנחס בן חנה ביילא רייזא

להצלחה בגו"ר, ובמיוחד בעבודתו, עבודת הקדש בשדה החינוך,
לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

אלא כחלק מפעולות שיתבצעו ע"י מלך המשיח בעצמו. כלומר הרמב"ם סובר ש'יהי פיסת בר בארץ' ייפעל על ידי משיח כתוצאה ישירה מבואו (לקוטי שיחות חלק כ"ז בחוקותי א' הערה 17).

אולם עדיין נותר להבין - מכל מקום הרי אין הקב"ה עושה ניסים לחינם, וגם אם בגאולה יצמחו על העצים גלוסקאות וכלי מילת, אין בזה שום תועלת ממשיית בעניין הגאולה האמיתית והשלימה.

מסביר המהר"ל (נצח ישראל פרק נ'), שבעצם מלכתחילה - טבע העולם היה להצמיח כל יום פירות וכו'. ולאחר חטא עץ הדעת - נסתלקה השכינה מהארץ לרקייע - וברכת ה' בעולם הוסתרה. זאת ועוד: הייעוד הזה מבטא צורך מהותי בגאולה. כיום יש פער ומרחק בין הפוטנציאל הקיים בכל אחד שזהו ה'כח' שלא מתממש ומגיע ל'פועל', זה בעצם הגלות. אולם מהות הגאולה היא שכל אחד וכל העולם יממש ובמהירות את כל הפוטנציאל ה'בכח' שלו ויביאו לפועל. ולכן הדבר יבטא גם במין הצומח כאשר כח הזריעה והצמיחה יביא מיד גם את התוצאה הסופית של לחם מוכן לאכילה וכך גם בגדים מוכנים.

ומכיון שבגאולה האמיתית והשלימה, יתוקן חטא עץ הדעת, ויופסק החסרון בעולם, ויהיה אלוקות בפשיטות, ומציאות בהתחדשות, ו'לא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד', הרי יתגלה, שאין כאן כל חידוש, והכח הזה היה מלכתחילה בעצים, וממילא אין כאן נס שמימי, או ענין שהקב"ה עושהו לחינם, אלא פשוט יתוקן ויושלם העולם, ואז יחזור למעמדו ומצבו הטבעי - הן ברוחניות - שאור ה' יהיה בגלוי. והן שאילנות סרק יתנו פירות בגאולה וכו'. ופשוט העולם חזר למצבו הקודם, קודם החטא.

וכפי שהרבי שליט"א מלך המשיח אומר (שיחת כ"ח סיוון ה'תשנ"א), שהקב"ה (כביכול) זקוק לנו, וכלשונו הקדוש: "שיהודי יסכים, ויתירה מזו - שהוא ירצה ויכריז, שלא רק ש"הגיע זמן גאולתכם", אלא שישנה כבר הגאולה בפשטות".

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

נאמר במס' שבת (דף ל'): "ייתב רבן גמליאל וקדריש עתידין אילנות שמוציאין פירות בכל יום שנאמר: (יחזקאל יז) ונשא ענף ועשה פרי ותו, ייתב רבן גמליאל וקדריש: עתידה ארץ ישראל שתוציא גלוסקאות וכלי מילת שנאמר (תהילים עב): יהי פסת בר בארץ".

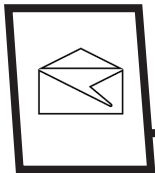
ומבאר המהרש"א שם: "והיינו שטוען פירות בכל יום. דאחר שנלקט זה, גדל פרי אחר". וברש"י: "פסת בר משמע גלוסקאות - שרחבין כמין פס יד, ומשמע כלי מילת כמו כתונת פסים".

לאור הדברים הנ"ל מובן שהדברים יתרחשו כפשוטם ממש, שמיני מאפה ודברי מלבוש יצמחו על עצים.

אבל הרמב"ם (בפירושו למסכת 'סנהדרין', לקראת סיום ההקדמה לפרק 'חלק') מפרש אחרת ואומר שאין הדברים כפשוטם, וז"ל: "עתידה א"י להוציא גלוסקאות וכלי מילת, לפי שדרך בנ"א לומר אם מצא אדם איזה דבר מוכן בשפע - מצא פלוני לחם אפוי ותבשיל מבושל". דהיינו שלדעת הרמב"ם אין הכוונה כפשוטו ממש, אלא שהשפע בעולם יהיה כ"כ מצוי ונגיש לכל - עד שזה יהיה ככלי מילת וגלוסקאות מוכנים שצומחים על העצים.

במבט ראשוני לא כל כך מובן מדוע חשוב לרמב"ם להבהיר שאין הכוונה לרובד הפשט, הרי ברור כי גם לשיטת הרמב"ם ישנם ענינים ניסיים בגאולה, אלא שלדעתו את המדרשים ומאמרי רז"ל העוסקים בעצם ביאת המשיח וכל מה שקשור למלכותו צריכים לפרשם כ'משל וחידה', אבל 'נס הגלוסקאות' שייך לרצף אירועים שיתרחשו רק לאחר ביאתו.

בתורת הרבי שליט"א מלך המשיח מבואר הדבר כך: רבן גמליאל הביא כהוכחה לעניין צמיחת הגלוסקאות וכלי-מילת את הפסוק "יהי פיסת בר בארץ", פסוק זה בא בהמשך לפסוק "לשלמה א-להים משפטך למלך תן וצדקתך לבן מלך" - העוסק בביאת והתגלות המלך המשיח והגאולה. ומכיוון שכך סבור הרמב"ם שייעוד זה של 'כלי מילת וגלוסקאות' שייך אף הוא למלכות המשיח, ולכן הוא נאלץ לפרשו כ'משל וחידה' ולא כפשוטו,

במענה למכתבו

על בטאון החייל העשרים, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח:

עתה הגיע לידי הדו"ח של האסיפה השנתית תשי"ב של מועצת הרבנים במרוק, וראיתי שם ג"כ סקירה קצרה אדות מצב החינוך בעיירות הגדולות, ונבהלתי ממיעוט הדמות של עבודת אהלי"י, וכנראה הוא רק מחסרון השתדלות בפירסומה, כי בכמה מקומות בהדו"ח ניכר שיחס טוב להם לליובאוויטש. ואף שמאידך גיסא אפשר אין כדאי להגדיל פירסום עבודת ליובאוויטש ביותר, שלא תשלוט עינא בישא וקינאה, אבל לעבור בשתיקה גדולה כ"כ הרי זה קצה השני שג"כ אינו רצוי כמובן. כנראה על פי הנהגה שלהם ידפיסו גם דו"ח משנת תשי"ג ובטח עדיין יש זמן לתקן שם, על כל פנים בחלק, את הנ"ל.

/אגרות קודש כרך ח' עמוד קפה

הידעת?

א. סיפר ר' יוסל טעוול ע"ה: בילדותי, זכיתי לסייע לרבנית-הצדקנית נ"ע באיזה עניין מעבודות הבית. כשסיימתי, היא הביאה לי שוקולד כ'שכר טרחה'. עניתי לרבנית, שאני בא מבית חסידי, ולימדו אותי בבית שעושים מצווה לא ע"מ לקבל פרס. ענתה לי הרבנית: "גם אני גדלתי בבית חסידי, ולימדו אותי שכשנותנים צריך לקחת!"

ב. בתקופת משפט הספרים, הפטיר המשמש ר' בערל יוניק "הלוואי שמשיח כבר יגיע ויוציא אותנו מכל הצרות". כששמעה זאת הרבנית, אמרה: משיח כבר כאן, והוא רק צריך להתגלות! כששמע זאת הנ"ל ענה לה: והרי משיח נמצא אצלכם בבית! תבקשי ממנו שיתגלה.. ענתה לו הרבנית מיני' וביני': עדיף שאתה תבקש, אולי לך הוא ייענה...

לזכות ולרפואת אורה אסתור בת מרים

לקוטי בתר לקוטי

חבל על כל מילה

לכל נשמה היורדת לעולם ניתנים אותיות הדיבור במספר הקובע כמה תדבר הנפש במשך ימי חייה בעולם הזה. אלה הן אותיות בלי צירופים. ואילו צירופי האותיות, אילו מילים יצטרפו מהאותיות, ניתנים לאדם בבחירתו. האדם יכול לבחור מה לדבר, כלומר אלו צירופים לצרף ממספר האותיות שניתנו לנשמתו.

הדיבור הוא מעלת האדם, עד שכל המין האנושי נקרא בשם "מדבר", דבר המראה על הדרגא הגבוהה ביותר של המין האנושי. לכאורה הרי מעלת האדם היא שכל וחכמה? אלא מעלת השכל היא שהוא בא בדיבור.

דיבור על פי החכמה מתחלק לארבעה חלקים, ועל פי התורה כדעת הרמב"ם - לחמשה חלקים:

(א) דיבורי מצוה בקריאת דברי תורה ודברי תפלה.

(ב) דיבור הנאהב, בשבח מעלת השכליות ומדות טובות.

(ג) דיבור המותר, והוא מצרכי האדם במסחרו במאכלו ובמשקו וכדומה.

(ד) דיבור האסור, כמו שקר לשון הרע ורכילות.

(ה) דיבור הנמאס, והוא שיחה בטלה בסיפורי מעשיות שאין בהם תועלת.

תורת החסידות דנה ומסבירה את חמשת חלקי הדיבור האמורים בדרגות שונות. היא מחיה את היסודות ומגלה את הסוד הפנימי שבדיבור. היא מסבירה איך ה"לשון היא קולמוס הלב". דיבור הוא המשרת של שכל ומדות.

על ידי האלקות שבתורת החסידות רואים את הבהירות של כל חלק מחמשת חלקי הדיבור, את המעלות והעדינות של דיבורי מצוה ודיבור הנאהב, את גסות הדיבור האסור ואת שפלות הדיבור הנמאס.

החסידות מבהירה מה נקרא דיבור המותר, היא מסבירה מה נקרא מותר. המותר על פי חסידות הינו מוגבל מאד. כלומר, החסידות אומרת שמה שמותר יש לדעת תחלה אם הוא נחוץ, ואם הוא איננו נחוץ אלא שהדבר מתחשק לו - אומרת החסידות שאף הדבר שרוצים הוא דבר המותר מצד עצמו, הרי הרצון שהוא רוצה בו הוא רע גמור, שיש לעשות תשובה על כך.

כל אחד צריך להיות נזהר בדיבור, כלומר, בחלק השלישי של הדיבור שהוא דיבור המותר, שכן על פי רוב מביא החלק השלישי לחלק החמישי הנקרא דיבור הנמאס, דברים בטלים, והחלק החמישי מביא לחלק הרביעי שהוא דיבור האסור.

/ לקו"ד ח"א ליקוט ג' אות י"ז